· 凸

כאז במצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים הדר

ב) [כי], ג) [ל"ל שרק עי

רש"י וכן גי׳ הערורו. ד) ע"ו

ו:, ה) שם ב., ו) שבת פ:

ו) מגילה יג. מנחות פו. ע"ש.

ל"ה סטכתא], ט) [שבת פ:

ע"שו. י) כו פיי הערור ערר

הפירושים שהביא שם נד:

ד"ה וכן הפוקסת, ל) [אדום יעב"ץ], () [פ"ק דשבת סוף

הלכה בז. מ) ל"ל מפרש

בגמ' דפוקסת היינו פירכוס

ושם יו. פי׳ בקונט׳ דפירכום

הגהות הב"ח

מפני שמינר הוא למרו

13 כו׳

(7) בונו:

פוחסת כו' דבפרח המלניע

בנה והוא תהוז על פניה:

גר מצוה

א מיי' פ"ג מהלכות ת"ח הלכה ד: פו ב ג מיי׳ פ״ז מהל׳ יוח טוב הלכה כ סמג לאוין עה טוש"ע א"ח סי' תקמו

סעיף ה: פז ד מיי׳ פ״ט מהלכות ע״ז הלכה א סמג לאויו מה טוש"ע י"ד סי

תורה אור השלם וּ יְקֶרֶה הִיא מִפְּנִינִים. וְכָל חֲפָצֶיךְ לֹא יִשׁוּוּ חָפָּצֶירְ לֹא יִשְׁוּוּ משלי גטו 2. כי טובה חכמה ב. ב. כובור הבידה לא מפנינים וְכָל חֲפָצִים לא יִשְׁווּ בָה: משלי ח יא 3. קַרְבָּם בָּתֵימוֹ לְעוֹלְם כ. אָן בָּם בְּוּנִינּוּ לְעוֹלְם מִשְׁבְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר קָּרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת: תהלים מט יב

.... 4. וַאֲכַלְתֶּם אָכוּל וְשָׂבוּעַ 4. זַאַבּלְינֶשׁם אָת שַׁם ייִ זְהַלְּלְתֶם אֶת שַׁם ייִ אַלהַיכֶם אֲשֶׁר עְשֶׂה עַמְכֶם לְהַפְּלִיא וְלֹא יַבשוּ עַמִּי לְעוֹלְם: יַבשר עַבּיר וּידְעָתָּם כִּי בְּקֶרְב יִשְׂרָאֵל אָנִי וֹאָנִי יִיְ אֱלֹהִיכָּם וְאֵין עוֹד וְלֹא יַבשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: יואל ב כו-כז לְעוֹלָם: יואל ב כו-כז קעוקם: יואל ב כו-כו 5. ובְהַגִּיע תר נַעְרָה וְנַעֶרָה לְבוֹא אֶל הַפֶּלֶךְ אָחַשְׁוַרוֹשׁ מִפֵּץ הֵיוֹת לְה בְּדָת הַנְּשִׁים שְׁנֵים עָשְׁר חֹדֶשׁ כִּי כִּוְ יִמְלָאוֹ יְמִי מְרוּקֵיהֶן שִׁשְּׁה חֲדְשִׁים בְּשָׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשְּׁה חֲדְשִׁים בַּבְּשְׁמִים חֲדְשִׁים בַּבְּשְׁמִים

יבתמרוקי הַנַשִּים:

רבינו חננאל אבל מצוה שאי אפשר . אורח חיים פן תפלס. **תוב** . כתיב. יקרה היא מפנינים כתיב, יקורו היא מפנינים וכל חפציך לא ישוו בה, הא חפצי שמים ישוו בה במצוה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, חפצים לא ישוו בה במצוה (שאי אפשר) בה במצוה (שאי אפשו) [שאפשר] לעשותה על ידי אחרים. אמר להו אבא שדרני לגביכו דתיברכון רעוא דתזרע ולא תחתצד, פי׳ דתוליד בנים ולא פי וומייו בנים ולא תקברם. תעיל ולא תפיק, תעיל כלתך לביתך ולא תוציאם. תפיק ולא תעיל. תוציא בנות לבית בעליהן ולא ימותו בעליהן וישובו אליך. ליחרב ביתך וליתיב אושפיזך, פי' יהיה ביתך חריבה והוא מקום קברך שאתה עתיד להקבר בו כלומר תאריך ימים בעולם הזה הנקרא אושפיזא, הנקרא ביתך, שנאמר קרבם בתימו לעולם, פתורך, כלומר יהיו לך בנים הרבה יבלבלו שלחנך. ולא תיחזי חדא, דלא תימות אתתך ותיסב אחריתי. ליה ר' לבריה, זיל אמו ליוו די לבויה, היל לגביה שמעון בן חלפתא דליברכך, אזל לגביה אמר ולא תתבייש. אמר ליה אבוה ברי ברכד ברכתא אבות ברי בוכן בוכוגא דברכינהו קב״ה לישראל, ותנא ביה, שנא׳ ואכלתם אכול ושבוע והללתם וגו׳. ועושה תכשיטיה במועד. תנו רבנן אלו הן תכשיטי

באן במצוה שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים. עקיית מלוה עדיף שהרי מפסיקין אפילו לר"ש בן יוחי לעושה סוכה ולולב כדאי׳ בירושלמי אבל בהפסקה דתפלה ° וק״ש אין מפסיקין לר״ש בן יוחי (ג) א] ובירושלמי ל) זה שננו וזה שננו ואין מפסיקין שננו מפני שננו:

פוקםת. פי׳ בקונטרם מתקנת שער שלא יתפור וקשה

לבפרק המלניע (שבת דף לד: ושם) אמר (ד) דמתחייב בשבת משום טוה ועוד דסורקת ה"ל למיתני כמו גבי נזיר (נזיר מב.) ובפ' קמא דכתובות (דף ד: ושם) מו פירש בקונטרם קליעת שער וקשיא דבפרק המלניע שונה גודלת ופוקסת ואין לפרש מעברת סרק על פניה דהכא תני תרוייהו וגם בפ׳ י) קמא דכתובות ויש לפרש דמתקנת שערה בידיה חוץ ללעיף וריב"ח מפרש שנותנת חוטין של בלק (ס) ס) [דקין] על פניה להאדים הבשר והיינו טוייה והאי דקורא ליה בירושלמי לובע שהוא מאדים הבשר ובנין נמי שייך בתיקון האשה למאי למפורש סוף המלניע (שבת דף לה.) משום בונה ומייתי קרא דויבן את הצלע: ממבת. נפרק הקרבנות (מנחות דף פו.) מפרש דשמן המור הוא סטכת ובפ' קמא דמגילה (דף יג.) מאי שמן המור רב הונא אמר רבי חייא סטכת:

יתבי וקא מבעי להו כתיב י יקרה היא מפנינים וכל חפציך לא ישוו בה הא חפצי שמים ישוו בה וכתיב 2 כל חפצים לא ישוו בה דאפילו חפצי שמים לא ישוו בה כאן א במצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים כאן במצוה שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים אמרו ליה מאי בעית הכא אמר להו דאמר לי אבא זיל גבייהו דליברכוך אמרו ליה יהא רעוא דתזרע ולא תחצד תעייל ולא תיפוק תיפוק ולא תעייל ליחרוב ביתך וליתוב אושפיזך לבלבל פתורך ולא תחזי שתא חדתא כי אתא לגבי אבוה א"ל לא מבעיא דברוכי לא בירכן אבל צעורי צעורן א"ל מאי אמרו לך הכי והכי אמרו לִי א״ל הנך כולהו ברכתא נינהן תזרע ולא תחצד תוליד בנים ולא ימותו תעייל ולא תיפוק תעייל כלתא ולא לימותו בגך דליפקון תיפוק ולא תעייל תוליד בנתא ולא ימותו גוברייהו וליהדרו לותיך ליחרוב ביתך וליתוב אושפיוך דהאי עלמא אושפיוך וההיא עלמא ביתא דכתיב יקרבם בתימו לעולם

אל תקרי קרבם אלא קברם לבלבל פתורך בבני ובנתא ולא תיחזי שתא חדתא דלא תמות אנתך ולא תנסב אינתתא אחריתי ר' שמעון בן חלפתא אפטר מיניה דרב א"ל 6 (אבוה) זיל לגביה דליברכך א"ל יהא רעוא דלא תבייש ולא תתבייש י אתא גבי אבוה א"ל מאי אמר לך א"ל מילין בעלמא הוא דאמר לי א"ל ברכך ברכתא דברכן קורשא בריך הוא לישראל ותנא בה דכתיב י ואכלתם אכול ושבוע והללתם וגו' ולא יבושו עמי לעולם וידעתם כי בקרב ישראל אני וגו' ולא יבושו עמי לעולם: ועושה אשה תכשימיה: ת"ר ב אלו הן תכשימי נשים כוחלת ופוקסת ומעבירה 🌣 (סרק) על פניה ואיכא דאמרי מעברת 🙉 סרק על פניה של מטה דביתהו דרב חסדא מקשטא באנפי כלתה יתיב רב הונא בר חיננא קמיה דרב חםרא ויתיב וקאמר לא שנו אלא ילדה אבל זקנה לא א"ל האלהים אפילו אמך ואפילו אימא דאימך ואפילו עומדת על קברה דאמרי אינשי בת שיתין כבת שית לקל מבלא רחמא: ר' יהודה אומר לא תסוד: תניא רבי יהודה אומר י אשה לא תסוד 6 מפני שניוול הוא לה ומודה ר' יהודה י בסיד שיכולה לקפלו במועד שמופלתו במועד שאע"פ שמצירה היא עכשיו שמחה היא לאחר זמן ומי אית ליה לרבי יהודה האי סברא והתנן יס רבי יהודה אומר נפרעין מהן מפני שמצר דאמרו לו אע"פ שמצר עכשיו שמח הוא לאחר זמן אמר רב נחמן בר יצחק הנח להלכות מועד דכולהו מצר עכשיו ושמח לאחר זמן נינהו רבינא אמר כותי לענין פרעון לעולם מצר י אמר רב יהודה בנות ישראל שהגיעו לפירקן ולא הגיעו לשנים עניות מופלות אותן בסיד עשירות מופלות אותן בסולת בנות מלכים בשמן המור שנאמר 5 ששה חדשים בשמן המור 0 מאי שמן המור רב הונא בר חייא אמר סמכת יי רב ירמיה בר אמי אמר שמן זית שלא הביא שליש תניא רבי יהודה אומר אנפיקינון שמן זית שלא הביא שליש ולמה סכין אותו שמשיר את השער ומעדן את הבשר יי רב ביבי הוה ליה ברתא מפלה אבר אבר שקל בה ד' מאה זווי הוה ההוא כותי בשבבותיה דה"ל ברתא מפלה בחד זמנא ומתה אמר קטלא ביבי לברתי אמר רב נחמן רב ביבי דשתי שיכרא בעיין בנתיה מפלא אנן דלא שתינן שיכרא לא בעיין בנתין מפלא:

ההדיום מהן אבל לרבי יהודה לא אית ליה האי סברא דמשום שמילר עכשיו שרי והיכי אית ליה האי סברא גבי טפול אע"ג שהיא מלירה עכשיו שמחה היא לאחר זמן: הנח להלכום מועד. להכי א"ר יהודה הכא דשרי אע"פ שהיא מזירה כו": דכולהו הלכום מועד. דשרי משום האי טעמא נמי שרו כגון אפיה ובישול דמלער השתא כשהוא אופה ומבשל ולהכי שרי דשמח הוא כשהוא אוכל אפייתו ובישולו בי"ע: כוחי לעולם מיצר. שפורע ולהכי לא אית ליה לר' יהודה התם אע"פ שמילר שמח וכו' אבל לעיל גבי טפול אית ליה לר' יהודה אע"פ שמזירה עכשיו שמחה לאחר זמן: שהגיעו לפירקן. לשיער: ולא הגיעו לשנים. שאינן בנות י"ב שנה ויום אחד שעדיין אינו דין שיהא להן שער ובושות על כך: עניום טופלות. השיער בסיד ומשירות אותן: אנפיקינון. היינו אנפיקינון דקתני התם במנחות (דף פה:) אנפיקינון לא יביא היינו אותו שמן שעושין מזימים: שלא הביאו שליש. שלא בישלו שליש: ולמה סכין אוחו. אכל הני קא מהדר דקאמר טופלין כו': ושקל בה ארבע מאה זווי. שנחייפת ונטל מבעלה כך: **טפלה כולה בחד וימנה.** דסבר למיעבד כרב ביבי ומתה: **בעיין בנחין טפלה.** דשכר מגדל השער ומעבה את הבשר:

> גודלת פוקסת⁽⁾) נוטלת שערה וציפרניה ומעברת שרק מעל פניה, איכא דאמרי מעברת סכין על פניה של מטה. דביתהו דרב חסדא . הות מיקשטא באנפי כלותיה כר׳, ואפי׳ עומדת על פתח קיברה, דאמרי אינשי בת שיתין כבת שית (לכל) [לקל] טבלא רהטאי. **ר**׳ [יהודה] אומר לא תסוד כו'. תניא ר' יהודה אומר אשה לא תסוד במועד מפני שניול הוא לה אם היא תשאר בסיד. ומודה בסיד . שיכולה לקפלו במועד שטופלתו במועד, ואע״פ שמצירה עכשיו שמיחה היא לאחר זמן. ומי אית ליה לר׳ יהודה האי סברא [והתנן] בראשון [מ]מסכת ע״ז ר׳ יהודה אומר נפרעין מהן מפני שהוא מיצר כו׳. ופירק רב נחמן בר יצחק הנח להלכות המועד

ובמלוה שה"ה לעשותה ע"י החרים. אל תפלם אלה מלוה שבה לידך בין גדולה בין קטנה עשה: וכל הפליך לא ישוו בה. שתבטל כל הפליך בשביל שתעסוק בחורה: **תפלי שמים ישוו כה.** כלומר שאם יש לך לעסוק במלוה תבטל חלמוד חורה ועסוק במלוה: דחפינו חפלי שמים נח. דמבטל

פקס ועיין פי' רש"י שבת סד: ד"ה ולא תפקוס ושני סחורה ולא תמכרנה תיפוק ולא תעייל שתוליה בסחורה במקום החר ולח תביחנה: מעייל כלחה. שדרך כלתא הולכת אצל הבעל: ולא סיפוק. דלא לימות בנך דהדרי נפקי מינך היינו קליעת שער ע"ש תוס' ד: ד"ה פוקסת, נ) [ל"ל שני], ס) רש"א, והדרי לבי נשייהו: שתח חדתה. זו שנה ראשונה של נישואין דכתיב כי יקח איש אשה חדשה לא יצא וגו׳ ולברים כד): ליחרב ביתך. בית קברתך דלא תמות אלא תחיה לאורך (h) גם' אשה לא תסוד במועד מפני שניוול כו' ימים: לה תבוש ולה תתבייש. לה תיבוש אחריני כדי שלא תתבייש שלא לו אע״פ שמילר הוא עכשיו שמח: (ב) רש״י תבא לידי כך פן תתבייש: ותנא בה. ושנה בה לא יבושו עמי לעולם ד"ה לקל טבלא כו' הכי עבדא לרהוט בת והיינו לא תבייש ולא תתבייש: כוחלת. נותנת כחול בין עיניה כדי שיתין: (ג) תום' ד"ה שדומות נאים: פוקסת. מחלקת כדאמרינן בירושלמי שערה לכאן ולכאןי: ומעברת סרק על פניה. סם אחדי כדי שתראה

חדומה: סכין על פניה של מטה.

כדי להעביר שער של מטה: היתה

מיקשטא. כי הני קשוטין כדאמר

הכח: בחנפי כלתה. שהיתה כל כך

זקינה שהיתה לה כלה שהיא אשת

בנה: לא שנו. הא דאמר עושה

אשה תכשיטיה: אלא ילדה. בחורה

שדרכה בכך ולהכי הוי לה שמחה במועד: אבל זקינה לא. והיכי

עבדה השתך הכי דמיקשטה הה

הויא זקינה: ואפילו עומדת על

פתח קברה. שריה להתקשט: לקל

טבלה רהטה. פירוש קשקוש הזוג

ר"ל מיני זמר בהילולא וכי היכי

דרהטא ילדה בת שית לקל הילולא

הכי עבדה (כ) בת שיתין והכי נמי

מיהשטא: שניוול הוא לה. שגנאי

הוא לה וניוול בסיד ומלטערת בסיד:

שיכולה לקפלו במועד. אע"פ שהיא

מנוולת בסיד: שמחה היא לחחר

ומן. במועד לסוף המועד לחחר שקפלתו את הסיד שטפלה לפי שמשיר

את השער ומעדן את הבשר והואיל

דהאי סיד משמחתה לאחר זמן להכי

שרי לה לטופלו במועד אע"פ שהיא

מצירה עכשיו: ומי אים ליה לרבי

יהודה החי סברת. חע"ג שהיח מלירה עכשיו שמחה וכו': נפרעים

מהם. מהכותים ביום חגם מפני

שהוא מנער דכל אדם שפורע מינר

אבל לא משלמים להם ממון ביום

חגם לפי שמשמחם ביום חגם ומודה

לע"ו כדפי' במס' ע"ו: שמה הוא

לחחר זמן. שפרע לו ואמאי נפרע

מלוה ועוסק בתלמוד תורה: **תעייל**

ולה סיפוק היפוק ולה מעייל. משמע

ליה בסחורה תעייל ולא תיפוק שתביא

גליון הש"ם תום' ד"ה כאן כמצוה וכו' וק"ש אין מפסיקין. להדיא איתא בשבת דף יא נהדיח טיעט בבב... ע"א דלק"ש מפסיקין ול"ע:

הגהות הגר"א נמ' וא"ד מעברת סכין [א] ע"פ של מטה כל"ל. (וכ"ה ומרדכי):

הגהות מהר"ב

א] תום' ד"ה כאן במלוה שאי אפשר וכו׳ ובירושלמי שה מפשר זכן ופרושנת זה שננו וכו'. הוא מלשון ושננתם כמ"ש מהרש"א. וכו הוא בלשוו הירושלמי הנ"ל זה שינון חה שינון:

מוסף רש"י

ופוסקת ומעבירה שרק על פניה. טינפח"ל גלע"ז והוא אדום (שבת סד:) יש מרבותי אומרים מתקנת שערה המסרק או בידה ויש שמפרשין טחה כמין בלק על פניה וכשנוטלו מאדים הבשר (שם צד:). לא תסוד. לא תתן סיד על פניה במועד, מפני שניוול הוא לה. בעודו על פניה, ואף על פי כשנוטלמו מאדימה ומלהיל פניה, כיון דהנאה זו אינה אלא עד לאחר המועד, וניוול בתוך להפלו. לנוטלו מעל פניה, במועד. כגון שנאה לסוד בתחלת המועד ולבסוף יום שמח הוא לאחר זמן. לאחר זמז נינהו. כל מה

תופר שהתירו לעשות במועד מיצר הוא באותה שעה, כגון שחיטה ותיקון סעודה והתירו לו משום שמחה דלאחר זמ (ע"ז ו:). שהגיעו לפירקן ולא הגיעו לשנים. שהכיחו שתי שערות ולח כחו לכלל שנים הרחויות לכך, ומתכיישות כדכר שבת פ: וכעי: זו פסחים מג.). טופלות. מושחות (שבת שם) ומשיר את השער (פסחים שם). סטכת. לא איתפרש (שם) או: שקורין בה ד' מאה זוזי. שנתייפה וקפלו עליה המהוגנין לה ונתנו לו ממון (שם). דשתי שיכרא. השכר משחיר ומרבה שיער (שם).